

Toelichting politieverordening houdende maatregelen tot het voorkomen van en bestrijden van brand in publiek tijdens ...

Publiek toegankelijke lokalen

1 Publiek Toegankelijke Inrichting (afgekort PTI)

1.1 Wat is een PTI?

Elke inrichting in een lokaal of een gebouw waar publiek toegang kan verkrijgen o.a.

- Dansgelegenheden, restaurants, frituren, eet- en drankgelegenheden;
- Winkels;
- Bioscopen, theaters, culturele centra en polyvalente zalen;
- Sportzalen en – complexen en clubhuizen;
- Handelsbeurzen en tentoonstellingszalen;
- Jeugdhuizen en ontmoetingscentra.

De bepalingen van dit reglement gelden niet voor:

- Specifieke reglementering van kracht (vb. ziekenhuis, toeristische exploitaties, kinderopvang);
- Oneigenlijk gebruik;
- Vrije beroepen in woningen;
- Scholen (tenzij gebruik voor andere doeleinden, bijvoorbeeld bestendig verhuren van lokalen aan derden).

In welke categorie valt mijn PTI?

De publiek toegankelijke inrichtingen worden ingedeeld in 3 categorieën volgens het aantal toegelaten personen, elk met hun eigen voorschriften:

- Maximum 9 personen;
- Minimum 10 en maximum 49 personen;
- 50 personen of meer.

2 Algemene bepalingen

2.1 Melding

De exploitant moet van elke inrichting die onder het toepassingsgebied valt zijn inrichting aanmelden via een elektronisch formulier op het webportaal van Brandweer Zone Kempen. www.brandweerzonekempen.be. Na correcte aanmelding krijgt de exploitant bericht dat het dossier ontvankelijk is, samen met een eerste evaluatie van de risico's.

2.2 Risicoanalyse

Afhankelijk van een evaluatie van de risico's kan de brandweer contact opnemen voor een controlebezoek met rapportering. Het afgeleverde rapport bevat voorwaarden en termijnen waaraan de exploitant moet voldoen.

De exploitant bevestigt binnen 2 weken na ontvangst te kunnen voldoen of hij bezorgt binnen 6 weken na ontvangst een stappenplan aan de brandweer met vermelding van te nemen maatregelen en termijnen. Voorwaarden die volgens het brandweerverslag onmiddellijk nageleefd moeten worden, kunnen niet opgenomen worden in het stappenplan en dit omwille van belang voor de veiligheid.

2.3 Besluiten bij controlebezoek

Er zijn 3 soorten besluiten:

- Gunstig: de inrichting voldoet;
- Gunstig mits voorwaarden: de inrichting voldoet niet volledig, de aanpassingen moeten binnen de opgelegde termijn uitgevoerd worden;
- Niet gunstig: de inrichting voldoet niet.

3 Capaciteitsbepaling

De exploitant van een inrichting legt de veiligheidscapaciteit inzake aanwezige personen (inclusief personeelsleden) vast, eventueel gedetailleerd per lokaal of groep van lokalen.

De veiligheidscapaciteit is de kleinste waarde van de theoretische capaciteit en de evacuatiecapaciteit.

3.1 Theoretische capaciteit

= rekening houden met de oppervlakten en/of het aantal vaste zitplaatsen.

Soort publiek toegankelijke ruimte	Theoretische capaciteit
Winkel < 150 m ²	1 pers. / m ²
Winkel >= 150 m ²	1 pers. / 3m ²
Danslokalen	3 pers. / m ² (+ 1 pers. / m ² overge opp.)
Andere publiek toegankelijke lokalen (bv. cafés, snackbars, zalen, eetgelegenheden, ...)	1 pers. / m ² (en/of het aantal vaste zitplaatsen (banken: 50 cm/pers.))
Tenten	Bruto: 2,25 pers./m ² Netto: 3 pers./m ²

3.2 Evacuatiecapaciteit

= rekening houden met alle evacuatiewegen, trappen, uitgangen en nooduitgangen

	PTI	Aantal	Breedte
Evacuatiewegen	Alle	/	Totale nuttige breedte $\geq$ aantal personen
Uitgangen	≤ 100 pers. 101 – 500 pers. 501 – 1000 pers. 1001 – 2000 pers. 2001 – 3000 pers. + 1000 pers.	1 1 + 1 nooduitgang 1 + 2 nooduitgangen 1 + 3 nooduitgangen 1 + 4 nooduitgangen ... + 1 extra nooduitgang	Totale nuttige breedte $\geq$ aantal personen
Trappen	≤ 100 pers. 101 – 500 pers. 501 – 1000 pers. 1001 – 2000 pers. 2001 – 3000 pers. +1000 pers.	1 1+1 nooduitgangstrap 1+2 nooduitgangstrap 1+3 nooduitgangstrap 1+4 nooduitgangstrap ... + 1 extra nooduitgangstrap	Totale nuttige breedte $\geq$ (aantal personen X A) A = 1,25 bij dalende evacuatie via trap A = 2 bij stijgende evacuatie via trap

3.3 Veiligheidscapaciteit

= mag niet meer bedragen dan de kleinste waarde van de theoretisch capaciteit en evacuatiecapaciteit.

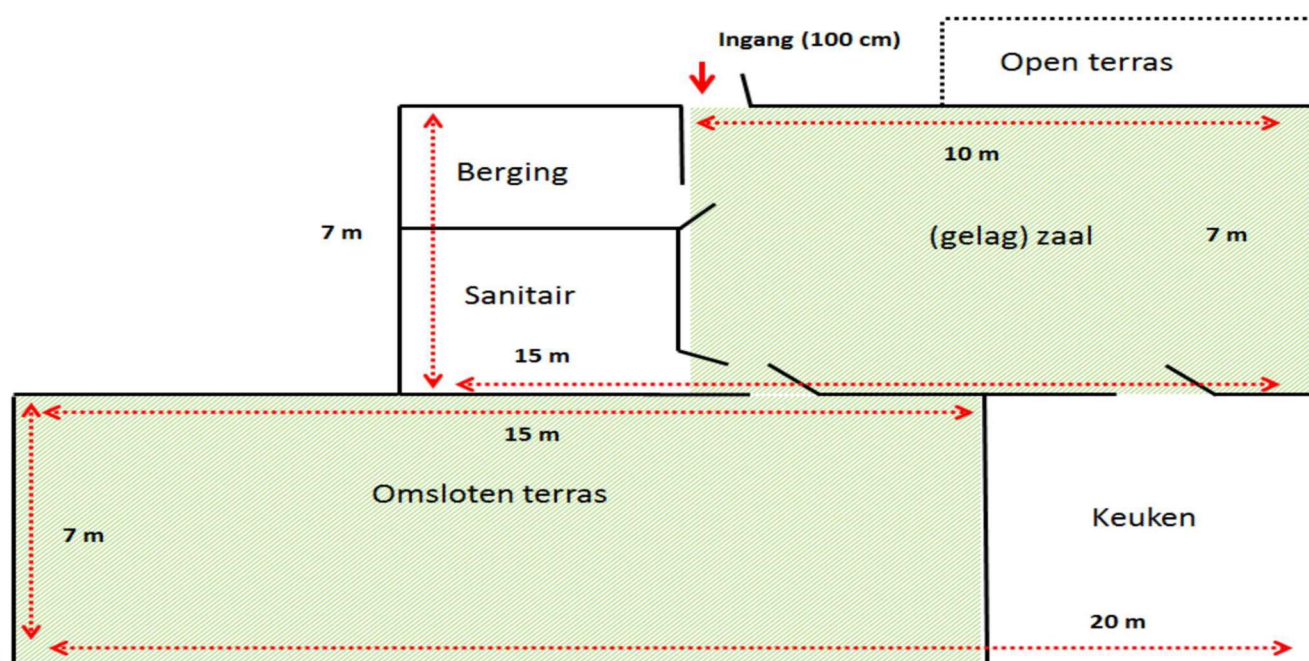
3.4 Voorbeeld capaciteitsberekening

Theoretische capaciteit: De publiek toegankelijke oppervlakte bedraagt 175 m², dit wil zeggen dat er 175 personen zijn toegelaten.

- Zaal: 10m X 7m = 70m²
- Omsloten terras: 15m X 7m = 105 m²

Evacuatiecapaciteit: Er is 1 uitgang met een nuttige breedte van 100cm naar buiten opendraaiend, dit betekent dat er maximaal 100 personen zijn toegelaten.

Veiligheidscapaciteit: Het maximaal aantal toegelaten personen is het kleinste resultaat van de berekeningen. Er zijn dus **maximaal 100 personen** toegelaten in deze publiek toegankelijke inrichting.

4 Specifieke voorwaarden voor lokalen met 10 t.e.m. 49 personen

4.1 Voorschriften voor sommige bouwelementen; compartimentering

Gedeelten van het gebouw die bewoond worden door derden, met hun uitgang en uitgangswegen, moeten van de lokalen toegankelijk voor het publiek brandwerend afgescheiden worden met horizontale (plafond) en verticale (muren) wanden met een brandweerstand van één uur. De doorgangen in deze wanden moeten uitgerust worden met brandwerende deuren met een brandweerstand van een half uur.

Deze regel is niet van toepassing op de op 1 maart 2018 bestaande inrichtingen indien het gebouw wordt uitgerust met een branddetectiesysteem.

4.2 Evacuatiewegen, uitgangen en trappen

Elke inrichting moet beschikken over minstens 1 uitgang.

	Evacuatiewegen	Uitgangen	Trappen
Breedte	≥ 70 cm	≥ 70 cm	≥ 70 cm - Stijgende evacuatie via trap: 2cm p.p. - Dalende evacuatie via trap: 1,25cm p.p.
Helling	/	/	$\leq 45^\circ$
Bijkomende vereisten	- Vrijhouden - Leiden rechtstreeks naar uitgang/trap - Glazen wanden/deuren: markering - Pictogrammen - Normale – en veiligheidsverlichting	- Pictogrammen - veiligheidsverlichting	- Treden slipvrij - Stevige leuningen - Roltrappen: noodstop uiteinden

4.3 Verwarming en brandstof

Houders voor vloeibaar gemaakte petroleumgassen mogen NIET in een kelderverdieping worden geplaatst. Ze mogen wel in open lucht of in een daartoe bestemd en behoorlijk verlucht lokaal.

4.4 Blusmiddelen

4.4.1 Brandblusapparaten

- Minstens 1 blusapparaat van het type 6 kg ABC-poeder of 6L AB-waterschuim,
- brandweer kan bijkomende blusmiddelen opleggen;
- Moeten goed onderhouden worden en beschermd zijn tegen vorst;
- Voorzien zijn van de geschikte pictogrammen;
- Gemakkelijk bereikbaar (bij voorkeur bij in- en uitgang) en vast bevestigd zijn;
- Oordeelkundig verdeeld zijn.

Pictogram voor brandblusser

Voorbeeld van brandblussers

4.4.2 Blusdeken

- Moet goed zichtbaar zijn;
- Goed bereikbaar opgehangen;
- Voorzijn zijn van de geschikte pictogrammen.

Pictogram voor blusdeken

Voorbeeld blusdeken

4.5 Controles van de technische installaties

Periodieke controles	Frequentie	Controleur
Elektrische installaties (incl. veiligheidsverlichting en alarminstallatie)	5-jaarlijks	Erkend organisme
Veiligheidsverlichting en autonome rookdetectors	3-maandelijks	Exploitant
Algemene branddetectie installatie	Jaarlijks	Bevoegd technicus
Gasinstallatie dichtheidstest	5-jaarlijks	Bevoegd technicus
Centrale verwarmingsinstallatie (incl. warmwatertoestellen)	Stookolie: jaarlijks Aardgas of petroleumgas: 2-jaarlijks	Erkend technicus
Reiniging van dampkappen en afzuigkanalen van gemeenschappelijke keukens	Jaarlijks	Exploitant of bevoegd technicus bij grote installaties
Draagbare brandblustoestellen	Jaarlijks	Gecertificeerd bevoegd bedrijf
Muurhaspels met axiale voeding	3-jaarlijks	Gecertificeerd bevoegd bedrijf

5 Specifieke voorwaarden voor lokalen met meer dan 49 personen

5.1 Voorschriften voor sommige bouwelementen; compartimentering

Gedeelten van het gebouw die bewoond worden door derden, met hun uitgang en uitgangswegen, moeten van de lokalen toegankelijk voor het publiek brandwerend afgescheiden worden met horizontale (plafond) en verticale (muren) wanden met een brandweerstand van één uur. De doorgangen in deze wanden moeten uitgerust worden met brandwerende deuren met een brandweerstand van een half uur.

Deze regel is niet van toepassing op de op 1 maart 2018 bestaande inrichtingen indien het gebouw wordt uitgerust met een branddetectiesysteem.

5.2 Evacuatiewegen, uitgangen en trappen

Elke inrichting moet beschikken over minstens 1 uitgang met een vrije hoogte van 2m.

	Evacuatiewegen	Uitgangen	Trappen
Breedte	≥ 70 cm	≥ 70 cm	≥ 70 cm - Stijgende evacuatie via trap: 2cm p.p. - Dalende evacuatie via trap: 1,25cm p.p.
Helling	/	/	$\leq 45^\circ$
Bijkomende vereisten	- Vrijhouden - Leiden rechtstreeks naar uitgang/trap - Glazen wanden/deuren: markering - Pictogrammen - Normale – en veiligheidsverlichting	- Pictogrammen - veiligheidsverlichting	- Treden slipvrij - Stevige leuningen - Roltrappen: noodstop uiteinden

Geen enkel punt van de lokalen toegankelijk voor het publiek mag verder van 45m van de dichtstbijzijnde uitgang of nooduitgang liggen en 80m van de tweede dichtstbijzijnde uitgang of nooduitgang (indien deze vereist is).

5.3 Draaizin van de deuren

De draaizin van de deur is in principe in de vluchtzin. Draait de deur in de vluchtzin, dan telt deze voor het aantal personen dat gelijk is aan de nuttige breedte van de deur in centimeter. Draait de deur tegen de vluchtzin dan telt deze mee voor maximum 49 personen en niet voor zijn nuttige breedte.

De nooduitgang(en) moeten **altijd** in vluchtzin opengaan. Tijdens de openingsuren mogen de deuren niet vergrendeld zijn. Automatische schuifdeuren mogen onder voorwaarden.

5.3.1 Voorbeeld:

Voordeur draait in vluchtzin open en heeft een nuttige breedte van 80 cm. Er kunnen dan 80 personen via deze deur geëvacueerd worden.

5.4 Verwarming en brandstof

Men moet maatregelen treffen om oververhitting, ontploffing en brand te voorkomen.

Houders voor vloeibaar gemaakte petroleumgassen mogen niet in een kelderverdieping worden geplaatst. Ze mogen wel in open lucht of in een daartoe bestemd en behoorlijk verlucht lokaal.

De schoorstenen en rookkanalen moeten opgetrokken zijn in niet-brandbare materialen. De stookinstallatie en brandstoffenvoorraad moeten in een afzonderlijk en goed verlucht lokaal geplaatst worden. De toevoerleidingen moeten uit metaal zijn en stevig bevestigd. Buiten het lokaal moet minstens 1 afsluitkraan aanwezig zijn.

Verplaatsbare verwarmingstoestellen en houders van vloeibare brandstoffen zijn niet toegelaten in Publiek Toegankelijke Lokalen en de gemeenschappelijke keukens.

De gasmeter moet in een goed verluchte ruimte buiten de Publiek Toegankelijke Lokalen en de stookafdeling hangen.

De hoofdafsluiter op de gastoevoerleiding moet zich bevinden bij het gebouw en aangeduid zijn met een coördinatieplaatje.

CV met totaal nuttig warmte vermogen van ...	Brandweerstand (zie punt 6.5 Brandweerstand p. 12)
30 kW – 70 kW	Binnenwanden: ≥ 60 min. Binnendeur: ≥ 30 min. en zelfsluitend
70 kW	Binnenwanden: ≥ 120 min. Binnendeur: ≥ 60 min. en zelfsluitend
Generatoren op gas met gesloten verbrandingsruimte met mechanische trek ≤ 70 kW	Geen brandweerstand vereist

5.5 Melding aan brandweer, alarminstallatie en brandblusmiddelen

De brandweer kan adviseren om een alarminstallatie en extra blusmiddelen te voorzien. De oproepnummers van de hulpdiensten moeten samen met de instructies bij brand uitgehangen worden.

De exploitant moet zijn personeel inlichten over de mogelijke gevaren bij brand en de cursus kleine blusmiddelen volgen.

5.5.1 Brandblusapparaten

- A rato 1 per 150 m², met een minimum van 2 snelblussers, brandweer kan bijkomende blusmiddelen opleggen;
- Moeten goed onderhouden worden en beschermd zijn tegen vorst;
- Voorzien zijn van de geschikte pictogrammen;
- Gemakkelijk bereikbaar (bij voorkeur bij in- en uitgang) en vast bevestigd zijn;
- Oordeelkundig verdeeld zijn.

Pictogram voor brandblusser

Voorbeeld van brandblussers

5.5.2 Blusdeken

- Moet goed zichtbaar zijn;
- Goed bereikbaar opgehangen;
- Voorzijn zijn van de geschikte pictogrammen.

Pictogram voor blusdeken

Voorbeeld blusdeken

5.5.3 Muurhaspel

- Is verplicht voor publiek toegankelijke lokalen > 500 m²;
- Conform 'NBN En 671-1' zijn;
- Elk punt in het lokaal moet bereikbaar zijn met een waterstraal.

Pictogram voor muurhaspel

Voorbeeld van muurhaspel

5.6 Bijkomende voorschriften i.v.m. het inrichten en herinrichten van lokalen toegankelijk voor het publiek

De minimumbreedte van uitgangen, uitgangswegen en uitgangstrappen moet 80 cm zijn.

Trappen moeten opgetrokken worden in niet-brandbare materialen met rechte traparmen. De hellingshoek moet $\leq 37^\circ$ te zijn.

De scheiding tussen publiek toegankelijke lokalen en hun aanhorigheden enerzijds en met gedeelten van het gebouw anderzijds moet een binnenwand met een brandweerstand van 60 minuten hebben. Binnendeuren moeten een brandweerstand van 30 minuten hebben.

De gedeelten van het gebouw bewoond door derden moeten een aparte evacuatieweg tot buiten hebben en een brandwerende afscheiding van het publiek toegankelijk lokaal. De wanden moeten een brandweerstand van 60 minuten en de deuren van 30 minuten hebben.

De gemeenschappelijk keuken moet ook brandwerend worden afgescheiden van de publiek toegankelijke lokalen. De wanden moeten een brandweerstand van 60 minuten hebben. De deur moet zelfsluitend of zelfsluitend bij brand zijn met een brandweerstand van 30 minuten. Ook moeten de keukendeuren zich openen in de vluchtrichting vanuit de keuken. Er moet aan deze voorwaarden niet voldaan zijn als een automatische blusinstallatie op elke friteuse is geïnstalleerd.

De (valse) plafonds en balken moeten een brandklasse van minstens A1 bezitten. Verticale wanden, kolommen en trappen moeten een brandklasse van minstens A2 bezitten en vloeren minstens A3.

5.7 Controles van de technische installaties

Periodieke controles	Frequentie	Controleur
Elektrische installaties (incl. veiligheidsverlichting en alarminstallatie)	2- of 5-jaarlijks	Erkend organisme
Veiligheidsverlichting en autonome rookdetectors	3-maandelijks	Exploitant
Algemene branddetectie installatie	Jaarlijks	Bevoegd technicus
Gasinstallatie dichtheidstest	5-jaarlijks	Bevoegd technicus
Centrale verwarmingsinstallatie (incl. warmwatertoestellen)	Stookolie: jaarlijks Aardgas of petroleumgas: 2-jaarlijks	Erkend technicus
Reiniging van dampkappen en afzuigkanalen van gemeenschappelijke keukens	Jaarlijks	Exploitant of bevoegd technicus bij grote installaties
Draagbare brandblustoestellen	Jaarlijks	Gecertificeerd bevoegd bedrijf
Muurhaspels met axiale voeding	3-jaarlijks	Gecertificeerd bevoegd bedrijf

6 Bijkomende informatie

6.1 Signalisatie

- Op de evacuatiweg(en), aan de uitgang(en) en nooduitgang(en) moet signalisatie zijn aangebracht;
- Vanuit elke punt in de inrichting moet er minimum 1 aanduiding naar de evacuatiweg(en), uitgang(en) of nooduitgang(en) zichtbaar zijn.
- De signalisatie moet conform het 'KB van 17 juni 1997 Veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk' zijn.
- Men mag pictogrammen van K.B. 17 juni 1997 niet mengen met pictogrammen NBN EN ISO 7010.

6.1.1 Belgische wetgeving (KB 17 juni 1997)

6.1.2 NBN EN ISO 7010

 E001 Emergency exit (left hand)	nooduitgang naar links	 E002 Emergency exit (right hand)	nooduitgang naar rechts
--	------------------------	---	-------------------------

Verlichting

6.1.3 Verlichting

- Verlichting mag enkel werken op elektriciteit;
- Er moet voldoende verlichting aanwezig zijn;
- Kaarsen als verlichtingsbron zijn verboden. Het gebruik van kaarsen is enkel als decoratie toegestaan (cfr. Art. 7.2. van het politiereglement).

6.1.4 Veiligheidsverlichting- en armaturen

- Moeten conform 'NBN EN 60598-2-22' zijn;
- Moeten aanwezig zijn in de evacuatiweg(en);
- Moeten aanwezig zijn bij de brandbestrijdingsmiddelen.

6.2 Gasrecipiënten

6.2.1 Gasflessen (propaan, butaan, ...)

- Zijn verboden in elke publiek toegankelijke plaats of ruimte;
- Moeten opgeslagen worden in openlucht;
- Moeten staand/verticaal geplaatst worden. Ook moeten er maatregelen worden getroffen om omkantelen te voorkomen;
- Moeten fysiek en visueel afgesloten zijn voor het publiek;
- Moeten aangesloten zijn op vaste gasleidingen. De laatste 2 meter van de leidingen mogen echter soepel zijn, indien deze conform 'NBN EN 559' zijn.

Voorbeeld van propaan/ butaanfles

6.3 Principe van goed vakmanschap

De technische uitrusting van de inrichting moet ontworpen, geplaatst en onderhouden worden volgens alle geldende regels van goed vakmanschap.

6.4 Elektrische installaties

De volledige elektrische installatie moet worden gekeurd door een keuringsorganisme dat door de 'FOD Economie-KMO-Middenstand-Energie' is erkend:

- bij haar inbedrijfstelling;
- bij belangrijke uitbreidingen of wijzigingen;
- om de 2 of 5 jaar, met uitzondering van de hoogspanningsinstallaties en neonverlichting werkend op hoogspanning die conform het AREI, jaarlijks moeten gekeurd worden.

6.5 Brandweerstand

De brandweerstand van een product wordt gemeten in tijd, namelijk minuten. Deze minuten tonen aan gedurende welke periode een bouwelement (gelijktijdig) voldoet aan bepaalde prestaties. Deze voornaamste prestaties vind je hieronder terug.

Brandwerende prestaties	Afkorting	Omschrijving
Stabiliteit	R	De tijd van het element zijn dragende functie behoudt.
Vlamdichtheid	E	De tijd dat er zich geen vlammen aan de niet-blootgestelde zijden van het element verspreiden.
Thermische isolatie	I	De tijd dat de temperatuur aan de niet-blootgestelde zijde van het element niet boven een bepaalde thermische drempel stijgt.

Europese classificatie	Toepassingsgebied	Omschrijving
R30 / R60	Structurele/dragende elementen	De Europese classificatie R30 en R60 m.b.t. stabiliteit, geeft aan dat structurele elementen voor minstens 30 of 60 minuten hun dragende functie behouden bij een brand.
E30 / E60	Niet-dragende bouwelementen	De Europese classificatie E30 en E60 m.b.t. vlamdichtheid, geeft aan dat niet-dragende bouwelementen voor minstens 30 of 60 minuten vlamdicht zijn bij een brand.
E130 / E160	Niet-dragende bouwelementen	De Europese classificatie E130 en E160 m.b.t. vlamdichtheid en thermische isolatie, geeft aan dat niet-dragende bouwelementen voor minstens 30 of 60 minuten vlamdicht en thermisch isolerend zijn bij een brand.
RE130 / RE160	Structurele/dragende elementen	De Europese classificatie RE130 en RE160 m.b.t. stabiliteit, vlamdichtheid en thermische isolatie, geeft aan dat dragende bouwelementen voor minstens 30 of 60 minuten stabiel, vlamdicht en thermisch isolerend zijn bij een brand.
EI ₁ 30 / EI ₁ 60	Deuren	De Europese classificatie EI1 30/ EI1 60 m.b.t. stabiliteit, vlamdichtheid en thermische isolatie, geeft aan dat deuren voor minstens 30 of 60 minuten vlamdicht en thermisch isolerend zijn bij een brand. Let op dat elke brandwerende deur moet voldoen aan bepaalde vereisten: • Zelfsluitend d.m.v. een deurpomp. • Er mogen geen kier en spleten aanwezig zijn. • Moeten draaien in de vluchtrichting.

6.6 Brandwerende deuren

Brandwerende deuren kunnen zeer effectief zijn bij een brand. Het is echter noodzakelijk om met bepaalde zaken rekening te houden bij brandwerende deuren. De belangrijkste vereisten vind je hieronder terug.

Voor bijkomende informatie kan je de zonale preventiedienst contacteren op:

E-mail: preventie@brandweerzonekempen.be

Tel: 014 28 78 60

Het webportaal Preventie en het 'politiereglement houdende maatregelen tot het voorkomen en bestrijden van brand in publiek toegankelijke lokalen en evenementen' kan je vinden op:

www.kempen.hulpverleningszone.be

